

مطالعه توزیع برخی گلیکوکانژوگیتها در نوتوکورد و عروق محوری

در اوایل دوران مورفوژنز در جنینهای موش Balb/C

محمد مهدی حسن زاده طاهری^۱، دکتر محمدرضا نیکروش^۲، دکتر مهدی جلالی^۳، دکتر علیرضا فاضل^۳

چکیده

زمینه و هدف: لکتینها ترکیبات قندی باند شده به پروتئینها هستند که دارای منشاء گیاهی و یا جانوری می باشند. این ترکیبات با قندهای انتهایی گلیکوکانژوگیتها در سلولها و بافتها واکنش می نمایند. گلیکوکانژوگیتها در برخی فرایندهای بیولوژیکی از قبیل شناسایی، تکثیر، مهاجرت و تمایزات سلولی نقش اساسی ایفا می نمایند. هدف این مطالعه بررسی توزیع برخی گلیکوکانژوگیتها در نوتوکورد و عروق محوری در دوران مورفوژنز در جنینهای موش آزمایشگاهی می باشد.

مواد و روشها: برای این منظور جنینهای ۹ تا ۱۴ روزه موشهای Balb/C در فرمالین فیکس شدند و سپس مقاطع میکروسکوپی از آنها تهیه گردید. این مقاطع جهت مطالعات هیستوشیمیایی پردازش شدند و سپس در مجاورت چهار لکتین کنجوگه شده با Horseradish peroxidase (HRP) قرار داده شدند که عبارت بودند از: Glycin max (SBA)، Vicia villosa (VVA)، Maclura pomifera (MPA) که برای قند انتهایی ان استیل گالاکتوز آمین اختصاصی می باشند و همچنین Lotus tetragonolobus (LTA) که به قند انتهایی فوکوز باند می شود.

یافته ها: نتایج حاصله نشان دادند که لکتینهای اختصاصی ان استیل گالاکتوز آمین واکنشهای تقریباً مشابهی در نوتوکورد و آندوتلیوم عروق محوری در اثنای دوره مورفوژنز نشان می دهند. در حالی که لکتین حساس به فوکوز فقط با نوتوکورد واکنش نشان داد.

نتیجه گیری: براساس یافته های این تحقیق زمان ظهور و نحوه توزیع گلیکوکانژوگیتها با قند انتهایی ان استیل گالاکتوز آمین ممکن است نقش یا نقشهای کلیدی و مهمی در میان کنشهای بافتی و شکل گیری متعاقب آنها از قبیل تکامل عروق محوری در اثنای دوره مورفوژنز داشته باشند. به علاوه یافته های این پژوهش نشان دادند که گلیکوکانژوگیتها با قند انتهایی فوکوز ممکن است در تکامل عروق محوری و میان کنشهای نوتوکورد با این عروق در اثنای دوره مورفوژنز نقشی نداشته باشند.

واژه های کلیدی: نوتوکورد، عروق محوری، گلیکوکانژوگیت، لکتین

۱- دانشجوی دکترای علوم تشریحی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، نشانی: مشهد، خیابان دانشگاه، دانشکده پزشکی، کدپستی ۹۱۳۷۵

گروه آناتومی، تلفن: ۰۵۱۱-۸۵۴۴۰۸۱ داخلی ۲۷۲، نمابر: ۸۵۹۱۹۲۲، E.mial: mmhtahery35@yahoo.com

۲- دانشیار گروه آناتومی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۳- استاد جنین شناسی و بیولوژی سلولی دانشگاه علوم پزشکی مشهد